

Økonomisk udfordring på det specialiserede voksenområde i 2025

Der forventes – i månedsopfølgningen for maj – et merforbrug på 16,7 mio. kr. i 2024 på det specialiserede voksenområde på myndighedsbudgettet under budgetområde 718 "Særlig Social Indsats".

Fremskrives udgifterne fra de eksisterende borgere til 2025 og medtages en række nærmere beskrevne forudsætninger vedr. tilgang og afgang har budgetområde 718 Særlig Social Indsats **alt andet lige** en økonomisk udfordring svarede til 23 mio. kr. i 2025 jf. tabel 1. på udgifter indenfor servicedriftsrammen.

Dette er – alt andet lige - en fremskrivning baseret på eksisterende viden, hvori der ikke forudsættes korrigerede budgetmæssige handlinger ud over de allerede besluttede.

5 mio. kr. af de 23 mio. kr. finansieres af en forventet merindtægt fra statsrefusion til særligt dyre enkeltsager. Indtægter vedrørende særligt dyre enkeltsager er placeret udenfor servicedriftsrammen. Dette beskrives nærmere under punkt F.

Tabel 1: Økonomisk udfordring 2025

		Mio kr.
A	Forventet forbrug 2025 på baggrund af aktive sager i SSI	373,5
B	Forventet tilgang rest 2024 samt 2025	17,5
C	Forventet afgang rest 2024 samt 2025	-11
	Forventet forbrug 2025	380
	Budget 2025	355,2
	Forventet merforbrug	24,8
D	Effekt af udvidelse af udvidet §85 tilbud	-1,8
	Forventet merforbrug inkl. forventet effekt af udvidelse af udvidet §85	23

A) Forventet forbrug 2025 på baggrund af kendte sager

På baggrund af de sager som er kendt i Center for Særlig Social Indsats forventes der i 2025 et forbrug på 373,5 mio. kr. I beregningen indgår en helårseffekt af de borgere, som på nuværende tidspunkt er tilgået området i 2024, ligesom der også er taget højde for de borgere, som ikke skal videreføres til 2025 på grund af afgang. Derudover er der taget højde for helårseffekt af de kendte kontrakt- og prisreguleringer, der er sket i 2024.

B) Forventet tilgang 2. halvdel 2024 og 2025

Der er i månedsopfølgningen fra maj 2024 indregnet en forventet tilgang i resten af 2024. Den forventede tilgang dækker over en række visiterede borgere til botilbud, hvor indflytningen endnu ikke er sket. Starttidspunkt og pris er på nuværende tidspunkt ukendt, men udgiften skønnes i 2025 at blive 4,0 mio. kr.

Derudover forventes der på baggrund af hvordan udviklingen har været de foregående 3 år en tilgang i løbet af 2025, der samlet koster 13,5 mio. kr. Dette dækker over en forventet tilgang på 24 botilbudssager til en gennemsnitspris på ca. 1,1 mio. kr. årligt med halvårsvirkning i 2025. Ca. 65% af denne tilgang vedrører unge under 25 år.

C) Forventet afgang 2. halvdel 2024 og 2025

Der er i månedsopfølgningen fra maj 2024 indregnet en forventet afgang i resten af 2024. Helårseffekten af denne afgang forventes at udgøre 2 mio. kr. i 2025.

Derudover forventes der på baggrund af hvordan udviklingen har været de foregående 3 år en reduktion af udgifterne på 9 mio. kr. Dette dækker over en forventet afgang på 20 botilbudssager til en gennemsnitspris på 0,9 mio. kr. årligt med halvårsvirkning i 2025.

D) Effekt af yderligere udvidelse af udvidet §85 tilbud

I tabel 1 er indarbejdet, at der med udvidet tilbud efter servicelovens § 85 oprettes yderligere 5 pladser. Dette betyder, at der skal ansættes 3 yderligere medarbejdere til en lønudgift på 1,8 mio. kr. Til gengæld skønnes det at give en besparelse på 3,6 mio. kr. således at nettobesparelsen udgør 1,8 mio. kr.

Som led i arbejdet med at reducere udgiftsstigningerne på det specialiserede socialområdet, godkendte Social- og Beskæftigelsesudvalget jf. Kommissoriet på det specialiserede voksområde i oktober 2022 etableringen af et nyt udvidet tilbud efter servicelovens § 85. Udvalget valgte på det tidspunkt at investere 4,4 mio. kr. fra myndighedsbudgettet. (dvs. øgede merforbruget med en vurdering af, at det var en investering). Visionen med et udvidet tilbud efter servicelovens § 85, var at skabe en organisation og en indsats, der kan imødekomme borgernes ønske om at bo i egen bolig, også når borgere er i målgruppen for midlertidige eller længerevarende botilbud.

Investeringen på de 4,4 mio. kr. har pr. 1. marts 2024 givet en nettobesparelse på 4,1 mio. kr.

E) Udvikling i mængde og takst

Nedenstående tabel 2 viser udviklingen i antal helårspersoner og den årlige gennemsnitstakst for personer i botilbud har hævet udgifterne med over 32 mio. kr. Der har været en stigning på 6 helårspersoner i botilbud i perioden, men det er stigende takster for borgere i botilbud, som driver udgifterne op. Tendensen har været, at de nye sager koster væsentligt mere end de afsluttede sager. I perioden 2021 til 2023 er gennemsnitsprisen pr. sag steget med 114.000 kr. Borgerne har brug for en mere omfattende støtte end tidligere, ligesom at borgere der allerede er i botilbud bliver dyrere grundet faldende funktionsniveau, enten ved betaling af tillægstakster eller flytning til andre tilbud.

Tabel 2: Udvikling i priser og mængder

Botilbud	2021	2022	2023
Antal helårspersoner	221	225	227
Årlig gennemsnitspris i kroner	929.000	976.000	1.043.000

F) Statsrefusion særligt dyre enkeltsager

Kommunen hjemtager refusion fra staten i særligt dyre enkeltsager. Disse indtægter bogføres på det ikke rammestyrede område og indgår derfor ikke i ovenstående skøn for det rammestyrede område på Myndigheden. Refusion indgår som tidligere nævnt ikke i opgørelsen af servicedriftsudgifter.

Stigningen i udgifterne på det specialiserede voksenområde medfører, at kommunen kan hjemtage højere refusion fra staten i de særligt dyre enkeltsager. Da stigningen forventes at fortsætte i 2025, betyder det at indtægterne også vil stige her. Det skønnes at kommunen vil kunne hjemtage 5 mio. kr. mere i statsrefusion i 2025 end det allerede budgetterede.

Tabel 3: Budget og regnskab over refusioner på voksenområdet

I mio. kr.	2020	2021	2022	2023	Forventet 2024	Budget 2025	Forventet 2025
Voksenområdet	13,0	26,0	30,3	36,3	37,0	35,6	40,6

G) Budget i overslagsår

I 2025 forventes merforbrug på 23 mio. kr. I 2026 forventes yderligere stigning med 4,5 mio. kr. svarende til forskellen mellem forventet tilgang i 2025 på 13,5 mio. kr. og den forventede afgang på 9 mio. kr. Merforbruget i 2026 forventes derfor at være på 27,5 mio. kr. Fra 2027 og frem er der ikke lagt yderligere stigninger ind da der er en generel usikkerhed omkring effekterne af Ekspertudvalgets anbefalinger samt etablering af nyt botilbud på Bøgehøjgaard.

H) Ekspertudvalg

I april 2024 kom Ekspertudvalget med deres endelige rapport. Rapporten indeholder i alt 19 anbefalinger som skal hjælpe kommunerne med at sikre en "bæredygtig faglig og økonomisk udvikling på området". Effekten af disse tiltag er ikke indregnet i dette notat, da det ikke skønnes at anbefalingerne vil nå at påvirke budget 2025.

I) Råderumsforslag – styrket opfølgning på sociale indsatser

I råderumskataloget er der forslag til flere rådgivere/forhandlere til styrket opfølgning på sociale indsatser. Forslaget går ud på at investere 2,2 mio. kr. i lønkroner til fire ekstra rådgivere i myndighed på det specialiserede socialområde. Formålet er at styrke muligheden for en tæt opfølgningsskandence på borgerne og derigennem sikre den rette indsats til borgerne og nedbringe udgifterne på det specialiserede socialområde for voksne. Besparelsen i 2025 er 1 mio. kr., hvormed der investeres 1,2 mio. mere end besparelse det første år.

Administrationen forventer, at det nye team kan spare 5 mio. kr. årligt med fuld effekt fra 2027. Den forventede gevinst bliver på budgetområde 718 til at reducere det forventede merforbrug på området.

Med en investering på 2,2 mio. kr. om året forventes en besparelse på 3 mio. kr. i 2026, hvormed aktiviteten i det andet år giver en årlig besparelse på 0,8 mio. kr. I 2027 forventes den årlige besparelse at blive 5 mio. kr., som er 2,8 mio. kr. mere end den årlige investering. I 2027 bruges 0,4 mio. kr. ud over 2,2 mio. kr. til at finansiere investeringen på de 2,2 mio. kr. om året. Investeringen er tjent hjem i 2027 og "Flere rådgivere/forhandlere til styrket opfølgning på sociale indsatser" kan samtidig finansiere en reduktion med 2,4 mio. kr. på forventet merforbrug i 2027, hvormed det forventede merforbrug falder fra 23 mio. kr. til 20,6 mio. kr. I 2028 og frem vil reduktionen af forventet merforbrug falde fra 23,0 mio. med 2,8 mio. kr. til 20,2 mio. kr.

Råderumsforlaget er ikke indregnet i forventet merforbrug på 23 mio. kr. i 2025, som er beskrives i dette notat.

J) Sammenfatning

I alt forventes et forbrug på 378,2 mio. kr. til *køb af tilbud* i 2025 på det specialiserede voksenområde, hvilket er 23 mio. kr. over budgettet i 2025. De 23 mio. kr. er en del af kommunens servicedriftsramme. I 2026 forventes merforbruget at være 27,5 mio. kr.

Udenfor servicedriftsrammen bogføres indtægter vedrørende særligt dyre enkeltsager. Her forventes en merindtægt på 5 mio. kr. i forhold til det allerede budgetteret.

Likviditetsmæssigt betyder stigningen i udgifterne til det specialiserede voksenområde altså en forringelse på 18 mio. kr. i 2025 og 22,5 mio. kr. i 2026.

Et forventet merforbrug af den størrelsesorden i 2025 bør give anledning til at revurdere budgettets størrelse i de forestående budgetforhandlinger. I modsat

fald "fødes" budgettet allerede fra start med en stor manko, som området ikke realistisk kan løfte. Beløbets størrelse er en politisk prioritering og bør også afveje et behov for, at området har de rette incitamentter til en stram økonomisk styring.

Budgetudfordringer

I tabel 4 er specificeret forventede mer- og mindre udgifter på underområder som samlet udgør 23 mio. kr.

Tabel 4: Budgetforslag og forventet forbrug 2025

	Budgetforslag 2025	Forventet forbrug 2025	Mer/mindre- forbrug
	(mio. kr.)	(mio. kr.)	(mio. kr.)
§85 Specialpædagogisk bistand	1,9	1,9	0
§96 BPA samt §85 Socialpædagogisk støtte	23,3	24,2	0,9
Herberg og krisecentre	12,6	12,6	0
§108 Længerevarende botilbud	101	100	-1
§84 Aflastning	4,7	6,3	1,6
§85 Botilbudslign. Tilbud (ABL §105)	72,2	85,8	13,6
§107 Midlertidige botilbud	86,1	93,8	7,7
§97-99 Kontaktperson og ledsagerordning	3,2	3,2	0
§103 Beskyttet beskæftigelse	16,4	16,2	-0,2
§104 Aktivitets- og samværstilbud	33,8	34,2	0,4
I alt	355,2	378,2	23